

Dno KH/210/2021

Valtuustoaloite Inhimillisyyttä kotihoidon hoitajien vaihtuvuuteen

Kristillisdemokraattinen valtuustoryhmä jätti seuraavan valtuustoaloitteen:

”Kotihoito tekee kaupungissamme arvokasta ja erittäin tärkeää työtä ikäihmisten parissa. Se tukee ja auttaa selviytymään päivittäisistä toiminnoista, kun oma toimintakyky on iän, sairauden tai vamman vuoksi heikentynyt.

Ikäihmisten asuvat nykyisin mahdollisimman pitkään omissa kodeissaan, toisinaan kenties jopa liian pitkään. Tehostettuun palveluasumiseen pääsyn kriteerit ovat hyvin tiukat ja prosessi on varsin byrokraattinen. Suurin osa ikäihmisistä asuu varmasti erittäin mielellään mahdollisimman pitkään omassa kodissa. Tilanteessa, jolloin se ei enää ole hyvä ratkaisu, tai esim. kotiin saatavan tuen ja tarvittavan avun määrät eivät kohtaa, tulisi päästä oikea-aikaisesti ja riittävän helposti kohtuuhintaisen tehostetun palveluasumisen piiriin. Pariskunnalla on halutessaan oltava mahdollisuus asua myös elämänsä viimeiset vuodet yhdessä. Heillä on siihen oikeus.

§7: Kunnan on järjestettävä ikääntyneen väestön sosiaalipalvelut sisällöltään, laadultaan ja laajuudeltaan sellaisina kuin kunnan ikääntyneen väestön hyvinvointi, sosiaalinen turvallisuus ja toimintakyky edellyttävät. Palvelut on järjestettävä niin, että ne ovat kunnan ikääntyneen väestön saatavissa yhdenvertaisesti.

§14 Pitkäaikaista hoitoa ja huolenpitoa turvaavat sosiaali- ja terveyspalvelut on toteutettava niin, että iäkäs henkilö voi kokea elämänsä turvalliseksi, merkitykselliseksi ja arvokkaaksi ja että hän voi ylläpitää sosiaalista vuorovaikutusta sekä osallistua mielekkääseen, hyvinvointia, terveyttä ja toimintakykyä edistävään ja ylläpitävään toimintaan. Iäkkäille avio- ja avopuolisoille on järjestettävä mahdollisuus asua yhdessä. (Nk.vanhuspalvelulaki 980/2012)

Omaan kotiin tuotava apu edellyttää paljon hienovaraisuutta ja asiakaslähtöisyyttä. Asiakkaan ei usein ole helppo siirtyä autettavan rooliin ja alistua siihen, että joku toinen tulee hoitamaan esimerkiksi henkilökohtaiseen hygieniaan liittyviä asioita. Ei ole aina helppo turvautua toisten apuun, olla toisen avun varassa.

Palvelujen toteuttamista ohjaa asiakaslähtöinen ajattelu. Asiakaslähtöisyys tarkoittaa sitä, että hoito ja palvelut ovat iäkkään asiakkaan ja potilaan tarpeita vastaavia, helppokäyttöisiä, lähellä olevia ja kestäväää hoito- ja palvelusuhdetta tukevia. Hoidon toteuttamisen näkökulmasta tärkeitä periaatteita ovat yksilöllisyys, jatkuvuus, turvallisuus, luottamus, kohtaaminen ja henkilöstön ammattitaito. (Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi 2020-2023, STM julkaisuja 2020:29)

Palvelun laatua parannetaan muun muassa työntekijöiden pysyvyydellä. Oma koti on yksityinen ja tärkeä paikka. Oman kodin rauha ja itsehallinnan tunne kärsii kun kotona vierailee laaja vaihtuva joukko hoitajia. Tuttu, mahdollisimman pieni hoitotiimi lisää inhimillisyyttä, turvallisuutta ja korona-aikana myös vähentää tartuntariskejä. Huoli siitä, ettei tiedä kuka tulee seuraavalla kerralla, ja milloin tulee, ei lisää turvallisuuden tunnetta.

Ikäihminen ei kotihoidossa enää saisi kokea, että hänen täytyy itse jaksaa neuvoa ja ohjeistaa oman hoitotoimenpiteensä yksityiskohdat kerta toisensa jälkeen. Jos reilun kuukauden aikana on omassa kodissa opastanut jo yli 30 eri hoitajaa, on kotihoidon tiimien organisoinnissa selkeästi kehitettävää. Muissa kaupungeissa saattaa olla toimivia malleja esim. tiimityöskentelystä, joista voisi ottaa mallia.

On tärkeää, että ikäihminen voi jo itse hellittää vastuusta ja kokea olonsa turvalliseksi tuttujen hoitajien hoidossa. Kotihoidon laatua tulee tarkastella ensisijaisesti asiakkaan näkökulmasta.

Esitämme, että Riihimäen kaupungin kotihoidossa

- 1) kehitetään toimintamalli, jolla saadaan yksittäisen asiakkaan luona käyvien hoitajien lukumäärää laskettua mahdollisimman pieneksi.
- 2) tutkitaan palveluprosessi, jolla tehostetun palveluasumisen piiriin pääsee. Selvitetään, onko kriteeristöissä ja prosessissa kehittämisen varaa?
- 3) selvitetään, onko Riihimäellä tarjolla riittävästi pariskunnille sopivia tehostetun palveluasumista, myös silloin kun vain toinen puolisoista täyttää kriteerit.”

Puheenjohtajan ehdotuksesta aloite päätettiin lähettää kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.
